

Lærerprofessionens betydning

Disposition:

1. Aktuelle udfordringer
2. Hvad siger forskningen om lærerprofessionalisme – hvad kan en lærer?
3. Hvordan kan vi sætte temaet på dagsordenen centralt og lokalt?

Lærerprofessionens betydning

Mange faktorer har betydning for elevernes læring, fx:

- Elevens baggrund
- En involverende og støttende skoleledelse
- Et godt forældresamarbejde

Men lærerens handlinger i undervisningen er den skolefaktor, der i størst udstrækning forklarer elevens tilvækst i læring

Kilde: *Viden om input, proces og udbytte i grundskolen*, Dansk Clearinghouse, 2011.

Lærerprofessionens betydning

Læreren har ansvaret for kvaliteten i undervisningen

Klik på billedet og hør interviewet med:

Anders Bondo Christensen,
fmd. Danmarks Lærerforening

Hafdís Ingvarsdóttir
Professor ved Islands Universitet

Aktuelle udfordringer

- Debat om undervisningsbegrebet (fx læringsmål vs. undervisningsmål)
- Pres på professionsudøvelsen
- Andre professioner i undervisningen
- Samarbejdet mellem kommune og skole/kreds er vigtigt

Aktuelle udfordringer

”En tømrer kan sagtens levere et lokalt bidrag til sløjdundervisningen i en periode. Give eleverne en oplevelse i et andet fagsprog og med en anden tilgang. Det kunne vel også give både elever og lærere ny inspiration, hvis en kok varetog et forløb i hjemkundskab og på den måde blev en del af skolens hverdag i en periode? I dag blokeres der desværre for, at man overhovedet kan gøre sig den slags overvejelser.”

(Stina Willumsen, rådmand, Odense Kommune i Folkeskolen den 24/11-2011)

Aktuelle udfordringer

Forskellige pædagogiske traditioner

Dansk skoletradition bygger på den nordisk-tyske pædagogiktradition med fokus på læreren som den veluddannede nøgleperson, der træffer de faglige didaktiske valg på baggrund af læseplaner eller Fælles Mål og eleverne = Den autonome lærerpersonlighed.

I modsætning hertil står den angelsaksiske pædagogiktradition, som bygger på kontrol og ikke tillid. Læreren er ikke selvstændig ansvarlig, men nærmest en undervisningssergent, der kontrolleres via test og andre evalueringer.

Aktuelle udfordringer

Mulige fremtidsscenarier...

- A) Curriculum styrer undervisningen gennem centralt fastsatte mål for indholdet, der evalueres gennem test mv.
- B) Brede undervisningsmål, som omsættes af den professionelle lærer, der tilpasser undervisningen til de aktuelle elever og konteksten

Hvad siger forskningen?

Læreren er den vigtigste enkeltfaktor

- Lærerkvalitet er signifikant og positivt korreleret med elevresultater, og dens effekt er meget større end virkningen af elevens forudgående læringsresultater, klassestørrelse, skoleorganisation og ledelse, etnicitet og socioøkonomisk status (Hanushek: *Teacher quality* og Palo Alto, 2002).
- Glem alt om at opdele eleverne efter niveau eller ændre klassernes størrelser. Den vigtigste parameter for kvaliteten af undervisningen er, hvor dygtig læreren er. (Professor John Hattie)

Hvad siger forskningen?

Hvad har stor betydning:

- Dygtige lærere
- Gode pædagogiske relationer mellem lærere og elever
- Tydelige læringsmål
- Feedback og evaluering
- "lære-at-lære"
- Klasserumsledelse

(Kilde: Notat fra MBU om "Elevpræstationer - evidens og sammenhænge" 2012 – med udgangspunkt i Hatties undersøgelse).

Hvad siger forskningen?

Kernen i lærerfagligheden

Den integrerede enhed af:

- Faglig kunnen
- Pædagogisk kunnen
- Praktisk kunnen

”Andre faggrupper og professioner har en eller måske to af disse aspekter i deres kompetence, men folkeskolelærerne er ene om at have den særlige integrerede kompetence målrettet folkeskolen”.

(Moos, Krejsler og Fibæk Laursen, 2004, s. 81)

Hvad siger forskningen?

Der er tre kompetencer, som er afgørende for elevers læring i førskole og skole:

- Relationskompetence
- Ledelse af undervisningen
- Didaktisk kompetence

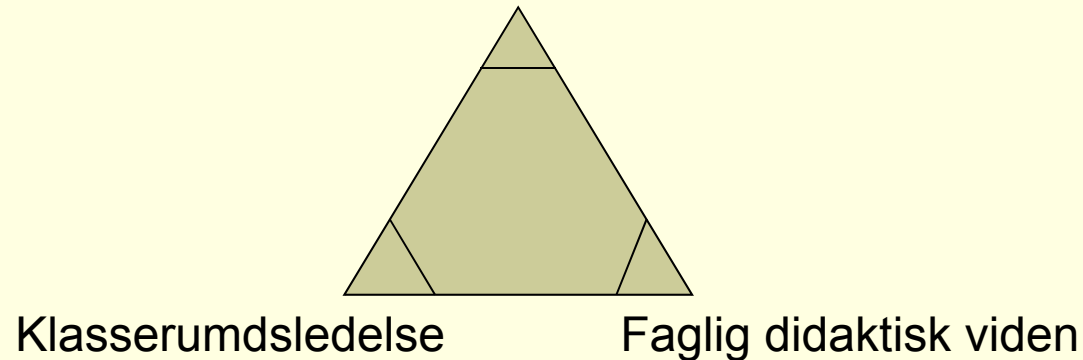
(Clearinghouse, 2008)

Hvad siger forskningen

Der er sammenhæng mellem de 3 kompetencer

Relationen mellem lærer og elever

Hvad siger forskningen?

11 forhold der har betydning for elevernes læring i grundskolen (Clearinghouse)

1. HR i skoleledelse
2. Pædagogisk ledelse
3. Lærers evne til at organisere undervisningen
4. Gode fysiske og psykiske rammer
5. Lærers engagement i eleverne – læringsklima
6. Gode relationer mellem lærere og elever
7. Lærers professionelle værdier
8. Lærers tilrettelæggelse af undervisningen og brug af metoder
9. Læreren som aktør (teamsamarbejde, uddannelse, lærertilfredshed mm.)
10. Elevsammensætningen på skolen
11. Skole-hjem-samarbejdet

Hvad siger forskningen?

Lærereens betydning for elevernes læring

(Darling-Hammond and Brasford, 2005)

- Læreres ekspertise i form af viden og kompetencer er den væsentligste enkeltfaktor til forklaring af elevens udbytte af undervisning
- Den gode lærer behersker suverænt det undervisningsstof, som skal formidles, samt et bredt repertoire af undervisningsformer og viden om deres anvendelse i forhold til det faglige stof og den enkelte elev
- Fagligheden får først sin fulde virkning, når den indgår i og kombineres med lærerens fagdidaktiske viden og kompetence

Hvad siger forskningen?

Samarbejde på skolen skal sikre kvaliteten i undervisningen.

Det har positiv betydning for elevernes præstationer at:

- Der er en stærk faglig kultur på skolen, hvor lærerne diskuterer pædagogik med hinanden
- Lærerne samarbejder i mange typer af team
- Skoleledelsen har fokus på faglighed
- Skolen har frihed til at tilrettelægge undervisningen.

(kilde: Ledelse, læring og trivsel, SFI 2011)

Hvad kan vi gøre?

Samarbejde skal sikre kvaliteten i undervisningen!

”The International Summit on the Teaching Profession” i New York blev indkaldt på baggrund af den klare erkendelse af, at uddannelsessystemet kun kan udvikles positivt, hvis det sker i et tæt samarbejde mellem politikerne og lærernes repræsentanter. Lærerprofessionen er den helt afgørende faktor, hvis undervisningen skal styrkes.

Hvad kan vi gøre?

Samarbejde skal sikre kvaliteten i undervisningen!

Uddannelsesforsker Ben Levin fra Ontario Canada fremhæver samarbejdet med lærerne på såvel nationalt-, regionalt- og skoleniveau som omdrejningspunktet for udviklingen. Delstatens undervisningsministerium har gennem de seneste otte år ændret radikalt på måden at drive skole på. Lærerorganisationerne er centrale i de ændringer, der er foretaget. Størstedelen af ministeriets ansatte er tidligere lærere, og hver gang man ønsker en ændring på et område, sker det i et tæt samarbejde med lærere og ledere.

Hvad kan vi gøre?

Handlemuligheder:

- Det gode argument: Viden og forskning
- Samarbejde og dialog: være med til at sætte dagsordenen i formelle og uformelle demokratiske fora (f.eks. Byrådet, MED, PR, Skolebestyrelsen, faglig klub mm)
- Og – sidst men ikke mindst: Proaktiv tilstedeværelse!

Hvad kan vi gøre?

Initiativer fra hovedstyrelsen

- Nedsættelse af ad hoc gruppe
- Udarbejdelse af materiale
- Tilbud om oplæg af hst.medlemmer
- Åbne medlemskurser med lærerprofessionen som tema

Jeg må tilstå, at jeg ingen oprigtig glæde kan føle ved, at stater påtager sig opdragelsesansvaret på en måde, som om de mente sig i stand til, gennem deres styren og overvågen, at opnå det, som kun kan nås ved den enkelte lærers talent, trofasthed, flid, klogskab og dygtighed, kun kan tilvejebringes gennem hans frie bevægelighed og udbredes gennem hans eksempel.

For regeringen bliver der kun tilbage at fjerne hindringer, jævne vejen, skabe muligheder og give opmuntringer – også dét er en stor og meget ærefuld fortjeneste overfor menneskeheden.

(Johann Friedrich Herbart, I Allgemeine Pädagogik 1806)

Til syvende og sidst vil den effektive gennemførelse af skolereformen afhænge af lærernes arbejde i tillid til, at de vil bruge deres pædagogiske kunnen og erfaring i deres elevers og nationens interesse, med et minimum af ydre kontrol, fordi de vil være rimeligt ansvarlige for, hvad de gør.

For mange forskrifter og udefra kommende gransken af lærernes arbejde vil føre til umulige arbejdsbyrder, bureaukratisk stivhed og et af-professionaliseret lærerkorps.

(Her Majesty's Senior chief Inspector of Schools, Rapporten fra 1988-1989)

Hvad kan vi gøre?

Lokale initiativer

Gruppedrøftelse

Hvad kan vi gøre lokalt for at sætte fokus på lærerprofessionens betydning?

- På skoleniveau?
- På kommunalt niveau?